

קונטרס

נועם שיח

שיעורי

הגה"צ אבדק"ק זר"מ

קראסנא

שליט"א

שיחה נעימה

לפרשת פנחס

דבר הלכה

בדין ביטול ופת עכו"ם (א)

גליון קס"א

בעזהשי"ת

שיעורי הלכה ולקט שיעורי אגדה

שנאמרו ע"י
הגה"צ אבדק"קור"מ שליט"א

בבית מדרשינו
בלעיק האוז האטעל
וואדריז'ש נוא יוארק יצ"ו

114 Lake House Rd.
Woodridge, NY 12789

אפשר להשיג הגליון
בבית מדרשינו

לקבל הגליון באימעיל, להערות
ולהארות, נא לפנות

noiYamsiach@gmail.com

לתרומות ולנדבות נא לפנות
לאימעיל הנ"ל
וזכות הרבים יהא תלוי בו

כל הזכויות שמורות
Copyright 2025 ©

עץ "חיים" הוא למחזיקים בה

גליונות "נועם שיח" להפצת דבר ה' זו הלכה
נתנדבו ע"י הגבר שם עזל לעצמו להחזיק ולפאר
מרבצי התורה ולמודיה

ה"ה הרבני הנגיד
מו"ה חיים הלוי מייזעלס הי"ו

לעילוי נשמת הוריו

מו"ה ר' יעקב ארי' בן מו"ה ר' מרדכי צבי הלוי ע"ה

גלב"ע כ"ח אב שנת תשס"א לפ"ק

וזוגתו מרת צירל בת מו"ה ר' משה הלוי ע"ה

גלב"ע י"ז חשוון שנת תש"ג לפ"ק

ת.נ.צ.ב.ה.

תוכן הענינים

ג דרוש לפרשת פנחס

ו שיחה נעימה

דבר הלכה

ט בגדר איסור בישול עכו"ם

האם יש איסור בישול ואפיה בישראל מומר לע"ז

י ומחלל שבת בפרהסיא

יא מה הדין בפת שאפה עכו"ם האם מותר לישראל לאוכלה

יב מה הדין בפת פלטרין (של נחתום עכו"ם) שטחין אותו בביצים

דרוש לפרשת פנחס

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי, לִכֵּן אָמַר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם (במדבר כ"ה, י' – י"א – י"ב)

בס' אבן שלמה (להגה"ק משאמלוויא זי"ע, פר' פנחס אות ה') כ', ויש במסורה שפינחס כתיב, מלא יו"ד, **לפי שהרג את זמרי ניתוסף לו אות יו"ד**, (עי"ש מה שפירש בזה).

בתרגום יונתן סוף פר' בלק עה"פ (במדבר כ"ה ו') והמה בוכים פתח אוהל מועד כ', **ואיננו בכיין וקריין שמע**, היינו דהיו קורין אז קריאת שמע, **וצריך בירור מה ענין קריאת שמע לפרשת המדינית**.

בני ישראל משלימין מספר החסר משם הוי-ה

(א) כ', כשיזכיר השם יהו"ה יכוין בכתיבתו היה הוה ויהיה, **וצריך ביאור איך יכווין השם שהוא יהי"ה הרי אין**

בפרשת השבוע (במדבר כ"ה י'-י"א-י"ב) וידבר ה' אל משה לאמר, **פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וגו'**, לכן אמר הנני נותן לו את בריתי שלום.

בגמ' קידושין (דף ס"ו:) איתא, דכהן בעל מום עבודתו פסולה, מנלן, אמר רב יהודה אמר שמואל דאמר קרא (במדבר כ"ה י"ב) לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום, **כשהוא שלם ולא כשהוא חסר**, והא שלום כתיב, אמר רב נחמן וי"ו דשלום קטיעא היא.

ואפשר לבאר בס"ד עפ"י מה שכ' בס' אבן שלמה (פר' בהר, אות ג' בד"ה ושבתה) דהמחבר בשו"ע (או"ח ס"ה ה' סעי'

בשם זה ב' יודי'ן, וכ' המג"א (סעי' ב', בד"ה ויהיה) לבאר, כי מצינו וי' מתחלפת והוא במקום יוד וכו', ע"כ, היינו **שאות וי' מתחלף באות יוד**, וכאילו כתוב בהשם ב' פעמים אות יוד ואז יש בה גם אותיות יהיה, ואתי שפיר מה שכ' המחבר שיכוון ג"כ יהיה.

ובס' אבן שלמה כ' לבאר דברי המחבר **באופן אחר**, דמצינו במדרש (ויק"ר פר' אמור, ל' י"ב) **שבני ישראל מרומזים באות דל'ת**, מכיון שהד' מינים של סוכות הם כנגד ד' כתות של בני ישראל, וכן במדבר היו בני ישראל חונים ונוסעים בד' דגלים, ומעתה כשישראל דבקים בהקב"ה מצטרפין

הד' מחנות שבישראל להשלים המספר החסר מהשם הקדוש, דהיינו שמצרפין ד' להאות וא' ואז הוא המספר כמנין יוד, וא"כ נקרא השית"ב יהיה, ולכן שפיר נמצא בשם הויה ב"ה, היה הוה ויהיה, ע"כ.

ועפי"ז פירש כ"ק אאמו"ר זצ"ל את הפסוק (במדבר כ"ג כ"א) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, והטעם בזה הוא, דה' אלוקיו עמו, **שכלל ישראל הם אהובים וחשובים כל כך, עד שהם חלק משמו הגדול**, שעל ידם נעשה הצירוף של שם הויה שיהא נכלל גם יהיה, ועל כן איני רואה בהם ח"ו שום עוון.

ע"י מעשה הקנאות של פינחס חזרה השכינה לשרות בתוך בני ישראל

והנה כ"ק א"א זקני זצ"ל פירש בפרשתן עה"פ (במדבר כ"ה י"א) פינחס בן אלעזר וגו' השיב את חמתי מעל בני ישראל, בקנאו את קנאתי בתוכם, **עפ"י מש"כ הישמח משה** (יין הרקה, אבות פ"ב מ"א) לפרש מש"כ התנא 'דע מה למעלה ממך', כי הקב"ה שוכן בקרב בני ישראל, וכאשר חוטא האדם ח"ו, מסתלק השכינה מעליו, ועכ"ז אל יחשוב החוטא שאין הקב"ה משגיח עליו

עוד ויצא מרשותו, דאינו כן, רק הקב"ה הוא למעלה מראשותיו של החוטא ורואה במעשיו, וזה מש"כ התנא דגם אחר שיחטא 'דע מה למעלה ממך', ע"ש.

ועד"ז יש לומר שחרה אפו של הקב"ה על שלא היה יכול עוד לשכון כבודו בתוך בני ישראל וסילק את שכנתו מתוכם, ונשאר רק למעלה מעל בני ישראל, **וע"י המעשה הטוב של**

החטא היה המספר וא'ו קטיעא מהמספר דל'ת, ופינחס החזירה לשלימותה, ושפיר נותנים לו את השכר ברית שלום.

ולפי"ז יבואר מה שכ' בתרגום יונתן דהיו קורין קריאת שמע, דבזוהר הק' (ח"ג פר' אחרי, דף ע"ג.) כ' שהקב"ה ואורייתא וישראל חד הוא, וכ' בס' אבן שלמה (שם) דזה מרומז בתיבת אח"ד של קריאת שמע, דהאות אל"ף מרמז על הקב"ה שהוא אלופו של עולם, והאות ח'ת מרמז על התורה הק' דכתיב בה (דברים ד' ו') כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים, והאות דל'ת מרמז על בני ישראל, והיו בוכין, והיו קורין שמע ישראל וגו' ה' אח"ד, מכיון שע"י החטא נפרד המספר דל'ת מהאות וא'ו ונחסר עי"ז אות יו"ד משמו של הקב"ה.

השית"ב יעזור שנוכה במהרה שיושלם השם י'ה'ו"ה ע"י מעשינו הקדושים, ויחזור השראת השכינה לשכון בתוכינו בבנין בית הבחירה וביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

פינחס שקינא את קנאתי השיב את חמתי של הקב"ה, 'מעל בני ישראל' מה שהיה שוכן מעל בני ישראל, וע"י בקנאו את קנאתי בתוכם, שב השכינה לשרות בתוך בני ישראל, עכדה"ק.

היוצא לנו בזה, שבשעה שחטאו בני ישראל לא היה בתוכם השראת השכינה, וא"כ שוב היה חסר המספר ד' שזה רומז על כלל ישראל ולא היה מצורף עם מספר אות וא'ו בשמו של הקב"ה, ועי"ז היה חסר אות יו"ד משמו של הקב"ה כמבואר לעיל.

ובזה יובן שפיר המסורה שפינחס כתיב עם אות יו"ד, שע"י שפינחס קינא קנאת ה' וגרם בזה שתחזור השכינה לשכון בתוך בני ישראל, ושוב נתמלא אות יו"ד משמו של הקב"ה, וע"י שזכה להחזיר השכינה שיהיה בתוכם, לכן ניתוסף בשמו אות יו"ד, והוא מדה כנגד מדה.

וגם יתבאר היטב דברי הגמ' (שם) עה"פ הנני נותן לו את בריתי שלום, דאות וא'ו של שלום קטיעא, שבא לרמז דע"י

שיחה נעימה

וזה מה שבלעם ביקש ותהי אחריתי
כמוהו, שצאצאיו יהיו כמו בני
ישראל, אבל צריך לדעת שאין הדבר
תלוי רק בבקשה ותפילה, שכדי לזכות
שיהיו צאצאיו ראויים לקבלת שכר,
צריך ג"כ **שהאב יתנהג כמו שצריך**.

בפרשת השבוע (במדבר כ"ז כ') ונתת
מהודך עליו, פרש"י, ולא כל
הודך, ובגמ' (ב"ב ע"ה.) איתא **זקנים**
שבדור אמרו, פני משה כפני חמה פני
יהושע כפני לבנה, היינו שהזקנים
התרעמו שפני יהושע אינו כפני משה,
שפני משה האירו כפני חמה ופני יהושע
רק כפני לבנה, והנה אנו רואים כאן
ההיפך מדרכו של עולם, שמדרכו של
עולם כשממנים מנהיג חדש על הציבור,
הצעירים הם אלו שמתרעמים על
המינוי והזקנים הם אלו אשר מסכימים
עם המינוי של המנהיג החדש, ואצל
יהושע איתא שהזקנים הם אלו
שהתרעמו שפני יהושע הוא רק כפני
לבנה ולא כפני חמה.

בפרשת השבוע (במדבר כ"ד ה') מה טובו
אהליך יעקב משכנותיך
ישראל, פרש"י, על **שראה פתחיהם**
שאינם מכוונין זה מול זה (ב"ב ס.),
ע"כ, היינו שבלעם נתקנא **מהנהגת**
הצניעות של בני ישראל שפתחי בתיהם
אינם מכוונין אחד נגד השני שלא
יסתכלו אחד לבית של השני.

הרה"ק רבי בונם מפארשיסחא זי"ע
מפרש מימרא זו **באופן אחר**,
שבלעם ראה מעלה מיוחדת שיש אצל
בני ישראל שאין אצל אוה"ע, דאיתא
במדרש שיר השירים (ה' ב') אמר הקב"ה
לישראל פתחו לי פתח אחד של תשובה
כחודה של מחט, ואני פותח לכם פתחים
שיהיו עגלות וקרונות נכנסות בו, ע"כ,
ודבר זה ראה בלעם בעיני שכלו איך
שהקב"ה משלם להם לישראל שכר
טוב יותר ממה שהם נותנים, ופותח
להם שכר של פתחים של אולמות
בשכר פתח קטן של תשובה שפתחו
הם, וזה הפי' שאין הפתחים של שכר
מכוונים אחד כנגד השני, ע"כ.

והכתב סופר (פר' פינחס בד"ה ונתת מהודך) מפרש, שהצעירים כשראו את יהושע כפני לבנה חשבו בדעתם כי כך היה אצל משה שבתחילת דרכו היה הארת פניו כפני לבנה ורק אח"כ במשך הזמן האירו פניו כפני חמה ולכן לא התרעמו על מה שפני יהושע כפני לבנה, ועל דבר זה התרעמו הזקנים ואמרו **להם לא כך הוא הדבר, אלא פני משה כבר היו בתחילת הנהגתו בהארה כפני חמה.**

וביערות דבש (ח"א דרוש ד') מבאר, **ההצעירים שבאותו הדור לא ראו מעולם פני חמה ולבנה,** שהרי הלכו במדבר והיו מסובבים עם העננים שהסתירו את החמה והלבנה, [ואפשר להביא ראיה לדבריו, שבחטא של בנות שיטים כתיב (במדבר כ"ה ד') והוקע אותם נגד השמש, ופרש"י, ומדרש אגדה, השמש מודיע את החוטאים, הענן נקפל מכנגדו והחמה זורחת עליו (תנחומא י"ט) ע"כ, ומוכח מרש"י שכל השנים שהלכו במדבר לא ראו פני חמה ולבנה, ורק כאן כשהקב"ה רצה להודיע מי הם החוטאים נפתח פתח קטן בענן], **ולכן הצעירים לא הבחינו** בהבדל הארת הפנים של משה ויהושע, משא"כ הזקנים שעוד היו

במצרים וראו את פני החמה והלבנה, והם הבחינו בהבדל הארת הפנים של משה ויהושע ולכן התרעמו על כך שפני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה.

ידוע מה שכ' בספה"ק שחורבן בית שני היה על חטא של שנאת חנם וזה היה יותר חמור מג' העבירות שהיה בבית ראשון, וחטא של שנאת חנם הוא גדול מאוד שע"ז נתארכה הגלות עד עתה.

ובס' יערות דבש (ח"א דרוש ד') מבאר באופן אחר וכ', **שכל אריכות הגלות הוא באמת על החטאים מזמן בית המקדש הראשון,** רק שבזמן גלות בית ראשון לרוב עזיבת התורה ולמיעוט תקנות וגדרים מסנהדרין שהיו בימי בית ראשון, כמעט נשכחה התורה מהמוני עם, ובשובם מהגולה לא ידעו ממצות סוכה ומשמירת שבת, והתערבו בגויי הארצות ולא ידעו איסור חיתון, וכמובא בספר נחמיה באריכות, שעזרא הסופר לא היה לו כמעט עם מי לעלות מהגולה, ואילו היה נמשך גלות זה ימים רבים היתה נשכחת התורה מבלי זכר כלל, וח"ו אבדה התקוה להיגאל, כי היו נטמעים כטומאת מצרים.

ולכן חשב השית"ב מחשבות לבל ידח ממנו נידח, וגאל את ישראל מבבל לאחר שבעים שנה והביאם אל בית המקדש, ורבו שם המלמדים תורה שבעל פה, וגדרו גדרים וסייגים ומשמרות לבל תשתכח התורה, **וכאשר שיערו חכמתו העליונה כי כבר נעשה התיקון לבל תהיה שכחת התורה, גלה אותנו שנית מעל פני האדמה** עבור החטאים של בית ראשון, וכל אריכות הגלות השני הוא לכפר על החטאים של בית ראשון.

ומסיים וז"ל, וברוך הוא וברוך שמו אשר עינינו ראינו כי אנו בעו"ה היום בגולה יותר מאלף ות"ר שנה, לא שכחנו מצות ה' דקדוקי סופרים וחומרי דגאונים והכל מחדש ה' וטובו עלינו, ע"כ.

יה"ר שבזכות שאנו עוסקים בתוה"ק ומקיימים מצותיה בדקדוקי סופרים וחומרי הפוסקים, נזכה במהרה לגאולה השלימה בביאת גואל צדק בבי"א.

שיעור הלכה

יום ראשון פרשת בלק י' תמוז תשפ"ה

בדין בישול ופת עכו"ם (א)

הקדמה להלכות אלו: ענין החשש של בישול עכו"ם מצוי מאוד, כגון אנשים מבוגרים הנעזרים בביתם ע"י אינם יהודים ולפעמים הם גם עוזרים בבישול, וכן יש לדעת שיש הכשרים מסויימים מפורסמים כהכשר מהודר אבל יש להם קולות מסוימות שרבני הכשר זו מקילים, כגון לטגן פאטעט'א טשיפ'ס שלשיטתם אין בזה בישול עכו"ם כיון דאינו עולה על שולחן מלכים, ואם עשו אותם באופן הכשר ובכלים כשרים ושמן כשר אין לחשוש בזה משום בישול עכו"ם ומותר לאוכלם, אבל גדולי האחרונים שעל פיהם אנו חיים ס"ל שזה עולה על שולחן מלכים, ואסור לאוכלם אם נתבשלו ע"י עכו"ם, ויש עוד הרבה דברים כיוצ"ב, ויבואר אי"ה בהמשך השיעורים.

בגדר איסור בישול עכו"ם.

המחבר בשו"ע יו"ד (ס' קי"ג סעי' א') כ' וז"ל, דבר שאינו נאכל כמו שהוא חי וגם עולה על שולחן מלכים ללפת בו את הפת או לפרפרת, שבישלו עובד כוכבים אפילו בכלי ישראל ובבית ישראל, אסור משום בישולי עובדי כוכבים.

מקור הלכה זו הוא בגמ' עבודה זרה, דבמתני' שם (דף ל"ה:) איתא, ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין (באכילה) ואין איסורן איסור הנאה, חלב שחלבו עכו"ם ואין ישראל רואהו, והפת וכו' והשלקות, פרש"י (בד"ה והשלקות) כל דבר שבישלו עכו"ם ואפילו בכלי טהור, וכולהו משום חתנות, ע"כ, היינו שאסרו בישול עכו"ם דחיישינן שמא עלול לבוא לידי חתנות עמהם אפילו אם עיקרם של המאכלים הם בכשרות טובה.

והנימוקי יוסף (שם) מבאר, **דבשלקות קיים החשש במיוחד**, שאם יהיה הדבר מותר, עשוי אדם להעסיק עובדת כוכבים שתבשל עבורו בקביעות, וכך יבוא לידי מריעות עמה, ובסופו של דבר לידי חתנות, **ועוד טעם יש** בתוספות ר"י מבירנא מוסיף עוד לבאר, שבישול נעשה בדרך כלל בתיקון מיוחד לפי טעמו של האוכל, ועל כן יש בו יותר חשש לקירבה.

והנה רש"י (להלן דף ל"ח. ד"ה מדרבנן) מפרש **טעם אחר** שאסרו חז"ל בישול עכו"ם וז"ל, **שלא יהא ישראל רגיל אצלו במאכל ובמשתה ויאכילנו דבר טמא**, ובתוס' (שם ד"ה אלא מדרבנן) כ' וז"ל, פרש"י דרבנן גזור משום דחייש שמא יאכילנו דברים טמאים, **ויותר נראה לפרש הטעם משום חתנות**, וכן פ' הקונטרס במתניתן, ע"כ, היינו שנראה יותר לומר שהטעם לאסור בישולי עכו"ם הוא משום חשש חתנות כדלעיל.

ומבואר ברמ"א (סי' קי"ב סעי' א' בשם הרשב"א) דהאיסור שגזרו חז"ל משום חשש חתנות, הוא **אפילו במקום שאין חשש כזה**, כגון עכו"ם שאין לו בת או גוי שאינו עובד ע"ז, כיון שלא חילקו חכמים בגזירה זו ואסור בכלליות משום בנות עכו"ם.

האם יש איסור בישול ואפיה בישראל מומר לע"ז ומחלל שבת בפרהסיא.

בפתחי תשובה (סי' קי"ב ס"ק א') כ' בשם התפארת למשה, דישראל מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהסיא, פתו מותרת, דכיון דמותר להתחתן בבתו אין פתו בכלל הגזירה.

ובס' ערך ש"י (ד"ה דין) כ', דכיון שמתורף דברי התוס' נראה שעיקר הטעם לאסור הוא משום חתנות, והחשש שמא יאכילנו דבר אסור הוא רק בצירוף לחשש חתנות, וא"כ טעם זה שייך רק לגבי עכו"ם, לכן **נראה לו להקל בדיעבד באם מחלל שבת בפרהסיא בישל עבור ישראל, שהמאכלים מותרים**, כיון דמדברי התוס' יוצא שהטעם של האיסור הוא בעיקר משום חתנות ולא משום שמא יאכילנו דברים טמאים, וא"כ טעם זה לא שייך במחלל שבת.

אבל הרבה מגדולי הפוסקים (מהר"ם שיק או"ח סי' רפ"א, ומהר"י אסאד סי' ל"א, והאבני נזר סי' צ"ב) **חולקין וס"ל, דדינו של מומר ומחלל שבת שוין לדינו של עכו"ם, והרי הם בכלל הגזירה של בישול עכו"ם ופת עכו"ם.**

והנה כהיום יש הרבה מחללי שבת שהם תינוקות שנשבו בין הנכרים, ומבואר ברמ"א (סי' קנ"ט סעי' ג') דדינם כישראל, ועפי"ז כתב החזון איש (סוף סי' א') דאותן שנתגדלו ללא תורה ומצות דינן כישראל לכל דבר, א"כ לפי"ז ליכא שום חשש של פת ובישול עכו"ם, ומסיים החזו"א וכו', **דבכל אופן יש לברר אם הוא שוגג ואנוס, או מזיד.**

ובתוס' (שם) מביא בשם הר"ר אברהם ב"ר דוד, דודאי אסרו חכמים כשהעובד כוכבים מבשל בביתו, אבל כשהוא מבשל בביתו של ישראל אין לחוש לא להתנות ולא לשמא יאכילנו דברים טמאים, ולא הודה לו רבינו תם, דודאי כיון דהעובד כוכבים מבשל לא חלקו כלל חכמים בין רשות הישראל לרשות העובד כוכבים, כי לעולם יש לחוש שמא לא יזהר גם בביתו של ישראל, כמו בביתו של עובד כוכבים, ע"כ.

וכן פוסק המחבר (סעי' א'), כי בכל מקום ואפילו בביתו של הישראל, יש להיזהר ולחוש שהעובד כוכבים לא יבשל עבור הישראל.

מה הדין בפת שאפה עכו"ם האם מותר לישראל לאוכלה.

המחבר בשו"ע יור"ד (סי' קי"ב סעי' א') כ' וז"ל, אסרו חכמים לאכול פת של עובדי כוכבים.

מקור דין זה הוא במשנה במסכת ע"ז (דף ל"ה:) שמבואר שם שאסרו חז"ל פת שאפה עכו"ם.

הרמב"ן מקשה, דאם אסרו את השלקות היינו כל דבר שנתבשל ע"י עכו"ם, מדוע הוצרכו לאסור בנפרד את הפת שנאפה על ידו, מדוע לא תהא הפת כלולה באיסור השלקות, ויש לומר **שהן שתי גזירות נפרדות** שתחילה גזרו רק על הפת כיון שמשתמשים בה תדיר ויש בה חיי נפש, שעל כן יש יותר חשש שיהיה רגיל אצל העובד כוכבים האופה, ואחר כך גזרו גם על שאר בישולים כדי לחזק את הסייג, ע"כ.

אבל התוס' (שם דף ל"ז: ד"ה והשלקות) כותב להיפך וזה תוכ"ד, גזרו על השלקות מטעם חתנות, ועל הפת לא גזרו משום דלא שייך ביה חתנות כל כך, עד שבאו שמאי והלל וגזרו בי"ח דברים גם על הפת, **והגזירה על השלקות היתה יותר קדמונית**.

ובתוס' שאנץ והריטב"א כ', דתחילה לא כללו את הפת משום שיש בה חיי נפש וחששו שלא יוכל הציבור לעמוד בה, ורק אחר כך החליטו לכלול גם אותה.

ויש לדעת, שבאופן כללי צריך להיזהר מאוד שלא ליתן למשרתות העכו"ם שבבית, להיות בבית התבשיל (קיטשעין) ולהתעסק שם, כי הרבה מכשולות יכולים לצאת מדבר זה ושאלות גדולות בכשרות המאכלים, כיון שהן מרגישות כבני הבית, ולא דוקא בענין של בישול עכו"ם.

מה הדין בפת פלטרין (של נחתום עכו"ם) שטחין אותו בביצים

המחבר בשו"ע (סי' קי"ג סעי' י"ד) כ' **ביצה** **אע"פ שראויה לגומעה חיה, אם בשלה עכו"ם** **אסורה** (גמ' דף ל"ח:). פ' דמבואר בשו"ע (סעי' א') דדבר שאינו נאכל כמו שהוא חי יש בו משום בישולי עכו"ם.

ולפי"ז יוצא דביצה נכללת בגדר של מאכל שאינו נאכל כמו שהוא חי, ויש בזה משום איסור בישול עכו"ם, והא דחזינן שיש מקצת אנשים דגומעין את הביצה כמו שהוא חי, דבר זה אינו עושה את הביצה להיכלל כמאכל שנאכל כמו שהוא חי, ויש בזה האיסור של בישול עכו"ם.

והנה בשו"ע יור"ד (סי' קי"ב סעי' ו') **מצינו מחלוקת המחבר והרמ"א בענין ביצים כשהם נאפים על הפת**, וז"ל המחבר, במקום שנהגו היתר בפת של פלטר (נחתום עכו"ם, יבואר בהמשך השיעורים), אפילו הוא נילוש בביצים או שבביצים טוחים על פניו (מרוחים על הפת), מותר, ע"כ, היינו דהמחבר ס"ל **דהיכא שהעיקר הוא הקמח אין לנו לחשוש על הטפל שהם הביצים**, לפי שהטפל בטל לעיקר, וכן אין לחשוש לדם שבביצים או משום ביצי טמא, כיון דרוב ביצים טהורות ואין בהם דם, לא חיישינן.

אבל הרמ"א (שם) חולק עליו וז"ל, ויש אוסרים בפת שביצים טחים על פניו, משום שהן בעין ואינם בטלים לגבי פת, ויש בהם משום בישולי עובדי כוכבים, וכן נוהגין.

ובערוך השולחן (סי' קי"ב סעי' כ"א) כ' בדברי הרמ"א וז"ל, ודע, שזה שכתב רבינו הרמ"א לאסור בפת שבצים טוחים על פניו, אין הכוונה שמושחין משיחה כל שהוא כדרך שאנו מושחין החלות בערב שב"ק, דוודאי דבר זה מותר, דלית ביה ממשא, וק"ו הוא מלעקא'ך וקיכלא'ך [שהתיר הרמ"א (שם), אע"פ שמערבין בעיסתן הרבה מינים אחרים כדי להטעימן], אלא הכוונה של הרמ"א הוא, שטוחים על פניו ביצים ממש, שמרתיחים הרבה ביצים במחבת, ושופכין על הפת, שיש בזה ממשות של הביצים. ע"כ.

ועוד כ' הערוה"ש (שם) וז"ל, והנה דבר פשוט הוא דקיכלא'ך הם דווקא שבלילתן עבה ויש בזה כתואר לחם, אבל אם עושין בלילתן רכה כמו פיינקוכי'ן או בלינצע'ס, זהו בישול ולא אפיה, ואסור.

